

Groningse aanpak pesten succesvol

- Finse methode ook succesvol in Nederland
- Pesten op basisscholen meer dan gehalveerd

Door Esther van der Meer

Groningen Het landelijke anti-pestprogramma dat de Rijksuniversiteit Groningen vorig jaar invoerde op bijna honderd basisscholen is een succes. Uit onderzoek van hoogleraar René Veenstra blijkt dat het pesten op de scholen die de KiVa-methode gebruiken met 53 procent is gedaald.

KiVa is een programma om pesten te verminderen en leerlingen actiever op te laten treden tegen pesters. Leraren krijgen bovendien handvatten hoe ze moeten reage-

ren als ze een signaal krijgen dat er gepest wordt. Er wordt niet alleen gekeken naar daders en slachtoffers, maar hoe de hele klas als groep functioneert.

Uit het onderzoek van Veenstra blijkt dat leerlingen die het meeste gepest worden, ook het meeste baat hebben bij de pestaanpak. Het pesten nam bij kinderen die dagelijks gepest werden met 65 procent af. Het aantal leerlingen dat maandelijks met pesten te maken kreeg, nam af met 41 procent.

Nederland is het eerste land na Finland waar het anti-pestprogramma grootscheeps wordt geëvalueerd. Veenstra kreeg eind

▲ Veenstra

2010 een subsidie van het ministerie van Onderwijs om pestaanpak in Nederland te introduceren. Hij zei toen in deze krant te hopen het pesten op de deelnemende scholen met 40 tot 50 procent te kunnen verminderen. Dat is hem gelukt. Veen-

stra: "Het is mooi om te zien dat onze aanpak aanslaat. Maar ik denk dat we nog betere resultaten kunnen behalen. We zijn pas halverwege het onderzoek."

Volgens de hoogleraar moeten scholen niet op hun lauweren gaan rusten. Op scholen waar de KiVallessen zijn gegeven, geeft nog altijd 4 procent van de kinderen aan dagelijks gepest te worden.

'Er zijn nog klassen waarin het pesten niet afneemt'

VRAAG & ANTWOORD **RENÉ VEENSTRA**

Met de introductie van het anti-pestprogramma KiVa in Nederland heeft hoogleraar René Veenstra het pesten weten te halveren op de scholen die deelnamen aan zijn onderzoek. Maar hij is nog lang niet klaar.

Door Esther van der Meer **Bent u tevreden?**

"KiVa is opgezet bij 100 scholen en voor 10.000 leerlingen. Ons onderzoek laat zien dat het echt lukt kinderen die veel gepest worden te helpen. Dat is heel mooi. We hebben nu een grote klap gemaakt. Maar Nederland telt 7000 basis-scholen. Vanaf nu staat het programma ook open voor andere scholen. Als zij interesse hebben, kunnen ze zich aanmelden."

U bent nog niet klaar?

"Er zijn nog een heleboel vragen te beantwoorden. Er zijn nog steeds enkele klassen waarin het pesten niet afneemt. Hoe kan het dat KiVa soms niet werkt? Ligt dat aan het groepsproces? Zijn er kinderen die

in verzet komen tegen het aanpakken van het pesten? Speelt de houding van de leraar een rol? Of komt het door individuele kinderen in de klas die bijvoorbeeld ADHD hebben of autisme dat de methode niet aanslaat? Dat weten we nog niet."

Kinderen zijn niet uw enige doelgroep, zegt u in uw oratie.

"Mijn leerstoel heet sociale ontwikkeling. Veel van de groepsprocessen die ik onderzoek bij jongeren, komen ook bij volwassenen voor. Ook in bedrijven en bejaardentehuizen wordt gepest. Ik denk dat de methodiek die wij gebruiken om naar pesten bij jongeren te kijken, op meer terreinen zijn vruchten kan afwerpen."

Is pesten helemaal uit te bannen?

"Ik weet niet of het naar nul kan. Het is ook winst als problemen snel worden gesignaleerd en kinderen niet hun hele schoolperiode worden gepest. Uiteindelijk is iedereen gebaat bij een veilige, rustige klas. Depressiviteit en eenzaamheid komen vaker voor bij volwassenen die als kind gepest zijn. En pesters kunnen later ook problemen krijgen omdat ze als kind te weinig gecorrigeerd zijn."